

Bosna i Hercegovina

Hercegbosanska županija

Ministarstvo financija

PRIJEDLOG

DOKUMENT OKVIRNOG PRORAČUNA HBŽ-e ZA PERIOD 2020.- 2022. god.

Tomislavgrad , Bosna i Hercegovina
Srpanj, 2019. godine

Sadržaj

Lista skraćenica.....	3
Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog proračuna za period 2020. – 2022. god.	4
Uvod	4
Informacije o Dokumentu i korištena metodologija	4
Struktura dokumenta	5
Poglavlje 2: Srednjoročna makroekonomska prognoza	6
Postojeće ekonomsko stanje i makroekonomski trendovi.....	6
Projekcije makroekonomskih pokazatelja	8
Preporuke za fiskalnu strategiju	9
Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija.....	10
Osnovne pretpostavke i ciljevi makroekonomske politike BiH i F BiH za razdoblje 2020. – 2022. godina	10
Neizravni porezi koji se prikupljaju na račun Uprave za neizravno oporezivanje	11
Prihodi koji se prikupljaju od strane županije	12
Rizici po projekcije prihoda	14
Financiranje	16
Primarna fiskalna bilanca	16
Poglavlje 4: Upravljanje potrošnjom javnog sektora	17
Opća struktura i trendovi	17
Plaće i naknade u javnom sektoru	20
Izdatci za materijal i usluge	20
Tekući transferi – potpore	21
Kapitalni izdatci	22
Poglavlje 5: Strategija upravljanja javnim dugom	24
Razina unutarnjeg duga	24
Razina vanjskog duga	25
Poglavlje 6: Projekcija prihoda i rashoda proračuna općina i Zavoda Hercegbosanske županije za razdoblje 2020. – 2022. godina	26
Privitak : Okvirna fiskalna tablica Hercegbosanske županije za razdoblje 2020. – 2022. (u mil. KM)	33
Okvirni prijedlog razine (plafoni) finansijskih planova proračunskih korisnika HBŽ za razdoblje 2020.-2022. godine.....	36

Lista skraćenica

Skraćenice	Puni naziv
2020.-2022.	Srednjoročni period od 2018. do 2022.godine
BAC	<i>Business Adjustment Credit</i> (Kredit za usklađivanje poslovnog okruženja)
BDP	Bruto društveni proizvod
BiH	Bosna i Hercegovina
CEB	<i>Council of Europe Development Bank</i> (Razvojna banka Vijeća Europe)
CPI	<i>Consumer price index</i> (indeks potrošačkih cijena)
DOP	Dokument okvirnog proračuna
DSU	Direktna strana ulaganja
EBRD	<i>European Bank for Reconstruction and Development</i> (Europska banka za obnovu i razvoj)
EIB	<i>European Investment Bank</i> (Europska investicijska banka)
EMSAC	<i>Economic Management Structural Adjustment Credit</i> (Kredit za strukturalnu prilagodbu ekonomskog upravljanja)
DEP	<i>Directorate of Economic Planning</i> (Direkcija za ekonomsko planiranje)
EU	Europska unija
EUROFIMA	<i>European Company for the Financing of Railroad Rolling Stock</i> (Europska kompanija za financiranje željezničkog voznog parka)
FBiH (ili Federacija)	Federacija Bosne i Hercegovine
IBRD	<i>International Bank for Reconstruction and Development</i> (Međunarodna banka za obnovu i razvoj)
KM	Konvertibilna marka
LCI	<i>Living cost index</i> (indeks troškova života)
Mil	Milijun
MMF	Međunarodni monetarni fond
PDV	Porez na dodanu vrijednost
PIP	<i>Public investment programme</i> (Program javnih investicija)
RPI	<i>Retail price index</i> (indeks cijena na malo)
RS	Republika Srpska
SOR	Srednjoročni okvir rashoda
SOSAC	<i>Social Sector Adjustment Credit</i> (Kredit za strukturalnu prilagodbu socijalnog sektora)
SRS	Srednjoročna razvojna strategija
UN	Ujedinjeni narodi
USD	Američki dolari

Poglavlje 1: Uvod u Dokument okvirnog proračuna za period 2020.-2022.godine

Dokument okvirnog proračuna Hercegbosanske županije za razdoblje 2020.-2022. godine, a koji je dio pristupa srednjoročnog okvira rashoda za isto razdoblje, pripremljen je sukladno Zakonu o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“ broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15, 102/15, 104/16 i 11/19), i predstavlja preliminarni nacrt proračuna za 2020. godinu, kao i okvirne planove proračuna za 2021. i 2022. godinu.

Dokument okvirnog proračuna za razdoblje 2020.-2022. godine je kompleksan i sveobuhvatan dokument srednjoročnog planiranja koji između ostalog sadrži makroekonomske projekcije i prognoze te gornje granice proračunskih sredstava i izdataka za naredne tri godine.

Ključni cilj DOP-a je postaviti makroekonomske, fiskalne i razvojne politike u središte procesa planiranja i izrade proračuna, imajući u vidu da je godišnji proračun jedan od osnovnih instrumenata kojima će se realizirati ekonomski i socijalni prioriteti Vlade Hercegbosanske županije. Primarni cilj DOP-a je osigurati sveobuhvatan i konsolidirani okvir planiranja rashoda na razini županije, objedinjujući podatke o fiskalnom stanju županije, gradova, općina i zavoda.

Osnova za izradu DOP-a za razdoblje 2020.–2022. godina bile su Smjernice ekonomske i fiskalne politike Hercegbosanske županije za razdoblje 2020.–2022. godine, makroekonomske projekcije i pretpostavke za naredni srednjoročni period, kao i prioriteti Vlade Hercegbosanske županije i ciljevi fiskalne politike, a imajući u vidu financijski okvir raspoloživih sredstava.

DOP omogućava vladama da razviju bolju stratešku osnovu za planiranje srednjoročnog i dugogodišnjeg proračuna, a to ujedno znači bolja veza između proračunskih prihoda i alokacije rashoda po sektorima potrošnje. Ovakvim srednjoročnim planiranjem moguće je utvrditi strateške prioritete iskazane u razvojnoj strategiji Bosne i Hercegovine, Vlade Federacije BiH i razvojnim programima Županije.

Dokument okvirnog proračuna Hercegbosanske županije za razdoblje 2020. – 2022. sadrži pet poglavlja koja uključuju srednjoročne makroekonomske prognoze, prognoze izravnih i neizravnih prihoda, ukupan fiskalni okvir i financiranje, projekcije tekućih rashoda, kapitalne investicije i projekte, ukupni dug županije te prioritete koji će biti financirani iz proračunskih sredstava u narednom razdoblju te gornje granice rashoda proračunskih korisnika u narednom trogodišnjem razdoblju, na kojima se temelji priprema i izrada proračuna.

Srednjoročne makroekonomske pretpostavke i prognoze su bazirane na prognozama Direkcije za ekonomsko planiranje pri Institucijama BiH. Srednjoročne projekcije prihoda od neizravnih poreza urađene su od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu pri Upravnom odboru Uprave za neizravno oporezivanje BiH (OMA). Srednjoročne projekcije prihoda izravnih poreza i neizravnih prihoda su u nadležnosti Federalnog ministarstva financija.

Dokument okvirnog proračuna predstavlja prednacrt godišnjeg proračuna, uključuje ograničenja potrošnje (plafone) za proračunske korisnike i jača vezu između prioritetne potrošnje i godišnjeg proračuna.

Prioriteti Vlade Hercegbosanske županije će biti usmjereni na projekte intenziviranja gospodarskog razvoja, jačanja unutarnje društvene stabilnosti te u suradnji sa višim razinama vlasti raditi na provedbi potrebnih reformi, te strategiji upravljanja javnim financijama. Cilj strategije je da osigura sveobuhvatan i integrirani okvir za planiranje, koordinaciju, provođenje i praćenje napretka u provođenju aktivnosti upravljanja javnim financijama kako bi se unaprijedila makroekonomska stabilnost, osiguralo efikasno i svrsihodno raspoređivanje i korištenje javnih resursa i time lakše realizirali definirani ciljevi vlade.

Obzirom da se temelji na prioritetima i politikama Vlade, Dokument okvirnog proračuna je vrlo koristan instrument u stvaranju kvalitetnije strateške osnove za raspodjelu proračunskih sredstava, te ima jasnu fiskalnu strategiju zasnovanu na razini raspoloživih vladinih resursa.

Stoga, u skladu sa Zakonom o proračunima u Federaciji Bosne i Hercegovine, pripremljen je DOP Hercegbosanske županije za razdoblje 2020.-2022. godina. Ključni cilj DOP-a je postaviti makroekonomske, fiskalne i sektorske politike u centar proračunskih procesa, prepoznavajući da je godišnji proračun osnovni instrument kojim se realiziraju ciljevi srednjoročne razvojne strategije, kako županije, tako i viših razina vlasti. Također, ovim dokumentom, na temelju definiranih ekonomskih pokazatelja za šire ekonomsko okruženje (prvenstveno FBiH) definira se i fiskalni kapacitet Županije u narednom trogodišnjem razdoblju.

U prvom dijelu županijskog Dokumenta okvirnog proračuna obrađuju se procjene prihoda i primitaka, te rashoda i izdataka samo za županijski Proračun.

U drugom dijelu DOP-a obrađuju se prihodi i rashodi proračuna, općina i zavoda Hercegbosanske županije.

U trećem dijelu DOP-a pravi se sinteza svih pokazatelja za županiju označeni kao **PRIVITAK: Okvirna fiskalna tablica Hercegbosanske županije za period 2020. – 2022.godina** - uključeni su zajednički makro pokazatelji za Županiju, sve općine Županije, Županijskog zavoda za upošljavanje i Županijskog zavoda za zdravstveno osiguranje.

Poglavlje 2: Srednjoročna makroekonomska prognoza

U ovom poglavlju obrađene su glavne makroekonomske pretpostavke na kojima se zasnivaju procjene unutar Dokumenta okvirnog proračuna za period 2020.-2022.godine. Izvori informacija koje su korištene za izradu DOP-a dolaze od Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) u Bosni i Hercegovini, Centralne banke BiH i Agencije za Statistiku Federacije BiH. Ovi statistički podatci pomažu u praćenju stanja u gospodarstvu, te imaju direktnu refleksiju na funkcioniranje pojedinih gospodarskih subjekata (industrije, poljoprivrede, trgovine i sl.).

Postojeće ekonomsko stanje i makroekonomski trendovi

Makroekonomski pokazatelji Federacije BiH izrađeni su na temelju svih dostupnih i službenih informacija koje objavljuju relevantne institucije u BiH i Federaciji BiH, kao i na temelju drugih dostupnih materijala, uvažavajući pri tome međunarodne faktore koji utječu na gospodarski razvoj Federacije BiH kao i na razvoj županija.

Bosna i Hercegovina je u 2018. godini ostvarila rast od 3,3% u odnosu na prethodnu godinu, potaknut jačanjem domaće potražnje i povoljnim kretanjima u međunarodnom ekonomskom okruženju. Najznačajniji rast je kao i u prethodnom razdoblju ostvaren u domeni osobne potrošnje i investicija, dok je doprinos neto izvoza bio neutralan. Pri ovoj procjeni važno je uzeti u obzir usporevanje ekonomskih kretanja u zemljama EU, koja će se sa sigurnošću reflektirati i na ekonomska kretanja u Bosni i Hercegovini.

Na temelju objavljenih podataka Federalnog zavoda za statistiku, BDP Federacije BiH je u 2018. godini iznosio 21,2 mlrd. KM i realno je veći za 3,5% u odnosu na 2017. godinu.

U razdoblju 2020. – 2022. godina očekuje se nastavak trenda gospodarskog rasta, iako bi stopa bila neznatno niža nego u 2018. godini, imajući u vidu usporevanje rasta u zemljama EU. Tako se u 2019. godini očekiva rast od 3,1% potaknut rastom osobne i javne potrošnje te rastom investicija

Projekcije rasta bi trebale imati uporište u očekivanom nastavku pozitivnih ekonomskih prilika u svijetu, kao i u neposrednom okruženju.

U razdoblju od 2019.-2022. godine u Federaciji Bosne i Hercegovine se očekiva rast BDP-a po stopama od 3,7%, 3,8%, 4,0 i 4,2%.

Projekcije makroekonomskih pokazatelja

Tabela 2.1. – Makroekonomski pokazatelji za BiH za period 2017.- 2022. godine

Pokazatelj	Ostvareno		Procjena		Prognoza	
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Nominalni BDP (u mil. KM)	32.510	34.034	35.507	37.107	39.036	41.098
Nominalni rast u %	4,8	4,7	4,3	4,5	5,2	5,3
BDP deflator	101,3	101,4	101,2	100,8	101,3	101,3
Realni BDP u mil. KM	32.092	33.578	35.090	36.804	38.535	40.581
Realni rast u %	3,4	3,3	3,1	3,7	3,8	4,0
Inflacija mjerena ind.potrošačkih cijena	1,3	1,4	1,3	1,4	1,5	1,7
Potrošnja u mil. KM	31.036	31.921	32.809	33.782	34.827	36.076
Realni rast u %	1,6	1,5	1,3	1,6	1,7	1,8
Vladina potrošnja u mil. KM	6.369	6.497	6.614	6.753	6.874	7.080
Realni rast u %	1,5	0,8	0,3	0,6	0,3	0,5
Privatna potrošnja u mil.KM	24.667	25.425	26.195	27.030	27.953	28.996
Realni rast u %	1,6	1,7	1,6	1,8	2,0	2,1
Investicije u stalna sredstva u mil. KM	5.653	6.251	6.715	7.378	8.108	8.952
Realni rast u %	5,8	10,3	7,0	9,3	9,7	8,8
Vladine investicije u mil. KM	728	932	1.035	1.283	1.501	1.711
Realni rast u %	1,4	26,5	9,4	22,2	15,3	11,2
Privatne investicije u mil. KM	4.924	5.318	5.680	6.095	6.607	7.241
Realni rast u %	6,4	7,9	6,6	7,0	8,5	8,3
Uvoz (robe i usluge) u mil. KM	17.701	19.091	20.036	21.491	23.055	24.931
Nominalni rast u %	13,3	7,9	5,0	7,3	7,3	8,1
Realni rast u %	7,9	6,3	2,9	4,7	5,1	4,6
Izvoz (robe i usluge) u mil. KM	12.575	13.976	14.955	16.362	17.941	19.712
Nominalni rast u %	18,4	11,1	7,0	9,4	9,6	9,9
Realni rast u %	12,2	8,9	4,9	7,2	6,7	6,6
Nacionalna bruto štednja u % BDP-a	15,8	16,9	17,8	18,7	20,0	20,9
Bilanca tekućeg računa u mil.KM	-1.473	-1.488	-1.451	-1.498	-1.512	-1.657
Rast u %	5,1	1,0	-2,5	3,2	1,0	9,6
Bilanca tekućeg računa u % BDP-a	-4,5	-4,4	-4,1	-4,0	-3,9	-4,0

Direkcija za ekonomsko planiranje, ožujak 2019. godine.

Inflacija mjerena indeksom potrošačkih cijena u 2017. godini iznosila je 1,30%, u 2018. godini bilježi rast od 1,1%, a projicirano je da u 2019. godini bude 1,3 %, dok bi projekcije u naredne tri godine trebale zabilježiti prosječni rast od 1,5%.

Makroekonomski pokazatelji za 2019. godinu dovode do prognoze da će doći do postepenog povećanja gospodarskih aktivnosti u BiH na 2,5%, te 3,2% 2020. godine. Postepeno normaliziranje situacije i vraćanje ekonomije na uzlazni trend upućuje da bi ovaj rast trebao biti nošen prije svega domaćom potražnjom uz skroman negativan doprinos vanjskotrgovinskog deficita.

Federacija BiH - BDP projekcije

Nakon rasta nominalnog BDP od 5,1%, kao i realnog BDP od 3,2%, u 2017. godini, nominalni BDP za 2017. godinu iznosio je 20,54 milijardi KM sa nominalni rastom od 5,1%, dok je realni BDP za 2017. godinu iznosio 20,17 milijardi KM sa realnim rastom od 3,2%. Prema projekcijama za 2019. i 2020. godinu nominalni BDP bi trebao imati intenzivniji rast od 4,5%, odnosno 4,6%, dok bi rast realnog BDP iznosio 3,7% u 2019. godini i 3,8% u 2020. godini. Kako nominalni, tako i realni BDP svoj rast bi nastavili i u narednom periodu, što bi rezultiralo stopom od 5,0% nominalnog rasta, odnosno stopom od 4,0% realnog rasta u 2021. godini.

Tabela 2.2 – Makroekonomski pokazatelji za Federaciju BiH za period 2017 - 2022. godine

Indikator	Procjene ostvarenja		Projekcije			
	2017.	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Nominalni BDP u mil. KM	20.540	21.765	22.744	23.790	24.979	26.279
Nominalni rast u %	5,1	6,0	4,5	4,6	5,0	5,2
Realni BDP u mil. KM	20.173	21.264	22.561	23.599	24.731	26.017
Realni rast u %	3,2	3,5	3,7	3,8	4,0	4,2
Inflacija %	1,8	2,4	0,8	0,8	1,0	1,0

Izvor: Federalno ministarstvo financija

Ekonomski rast u Federaciji BiH

Rizici po projekcije BDP-a i inflacije su uglavnom eksterni rizici koji se odnose na eventualne promjene u globalnoj financijskoj situaciji i dešavanja na financijskim tržištima. S obzirom na činjenicu da se otvaranje novih radnih mjesta trenutno odvija brzim tempom, očekuje se usporavanje istog, a time i usporavanje rasta kupovne moći domaćinstava, te se projicira blagi pad BDP-a u 2019. godini. Pri procjeni BDP-a u kratkom roku (2019. i 2020. godina) kao najutjecajniji faktori pokazali su se cijene osnovnih namirnica, ukupni prihodi prikupljeni na osnovu indirektnih poreza, ukupna vrijednost transakcija u platnom prometu, te krediti u privatnom sektoru. U navedenom razdoblju realni rast bi trebao iznositi 3,7 i 3,8%. Pri kalkulacijama srednjoročnih projekcija, u obzir je uzet i očekivani priljev investicija kroz aktivaciju sredstava koja se očekuju ulaganjem u infrastrukturu i turizam, te se u 2021. godini očekiva realni rast po stopi od 4,0%, a u 2022. godini po stopi od 4,2%.

Za sve zemlje koje se nalaze na putu prema punopravnom članstvu u EU, pa tako i za Bosnu i Hercegovinu, veliki izazov predstavljaju provedbe neophodnih reformi kojima je cilj prilagoditi i unaprijediti gospodarstvo, društvo i životni standard. Da bi se ovim zemljama omogućio lakši put prilagođavanja standardima EU, Europska komisija je inicirala izradu Strategiju razvoja Jugoistočne Europe do 2020. godine. Ovaj strateški dokument, u čijoj izradi su sudjelovali i predstavnici BiH, jedan je od glavnih okvirnih strateških dokumenata za koji se opredjelila Vlada Federacije BiH. Ključni cilj Strategije Jugoistočne Europe 2020. je postizanje visokog i održivog ekonomskog razvoja, a samim time i poticanje većeg gospodarskog rasta u zemljama regije, veći prosperitet i stvaranje novih radnih mjesta, a sve kroz jačanje regionalne suradnje i veze sa EU. Strategija omogućava zemljama koje sudjeluju u njenoj implementaciji da kroz regionalnu suradnju ostvare korist u područjima kao što su unapređenje gospodarstva, razvoj prometnih i energetske veze te razvoj održivog i odgovornog turističkog potencijala kroz inovativne i kvalitetne turističke proizvode i usluge.

Gospodarska politika Vlade Federacije BiH će u značajnoj mjeri usmjeriti djelovanje federalnih ministarstava i institucija na politike i aktivnosti koje će najviše doprinijeti ostvarenju zacrtanih strateških ciljeva. U skladu sa programom rada Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, strateški ciljevi su:

1. Makroekonomska stabilnost
2. Konkurentnost
3. Održivi razvoj
4. Politika zapošljavanja
5. Socijalna uključenost
6. EU integracije

Poglavlje 3: Srednjoročna fiskalna strategija

Ovo poglavlje sadrži projekcije prihoda za koje se očekuje da će biti dostupni za financiranje javne potrošnje u srednjoročnom periodu, koje se temelje na prethodno navedenim makroekonomskim pokazateljima i postojećim poreznim politikama. Osim toga, treće poglavlje daje opis fiskalnog okruženja i fiskalne strategije - pozicije za koju se Vlada Županije opredijelila.

Projekcije prihoda Hercegbosanske županije za razdoblje 2020.-2022. godina urađene su na temelju smjernica dostavljenih od strane Federalnog ministarstva financija.

Na bazi dostavljenih projekcija od strane Federalnog ministarstva financija, kao i pokazatelja kretanja prihoda Županije u prethodnom razdoblju Ministarstvo financija Hercegbosanske županije uradilo je projekcije prihoda Županije za razdoblje 2020.-2022. godine.

Osnovne pretpostavke i ciljevi makroekonomske politike BiH i Federacije BiH u razdoblju 2019. – 2021. godina

Fiskalna politika, usklađena sa mjerama Reformske agende u 2019. godini i narednom srednjoročnom razdoblju fokusirana je na podršci makroekonomskom rastu, u cilju povećanja fiskalnog prostora politikama koje promoviraju dugoročni rast i suzbijaju sivu ekonomiju.

Kao bitna sastavnica direktnog oporezivanja, porez na imovinu koji u svoj obuhvat uzima porez na imovinu, porez na promet nekretnina, porez na nasljeđe i poklone na području Federacije BiH je trenutno reguliran propisima na razini županija i jedinica lokalne samouprave, sa ukupno 20 zakonskih akata koji reguliraju spomenutu oblast. Uzimajući u obzir da se nadzor nad naplatom i obračunom ovih poreza vrši od strane Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine, u narednom razdoblju planirano je analiziranje propisa na razini županija, te predlaganje kvalitetnijih pravnih rješenja, te kreiranje stabilnog poreznog sustava i približavanje istog standardima Europske unije.

Također, u cilju smanjenja sive ekonomije, predloženim pojačanim mjerama nadzora i jačom kontrolom obveznika, kroz izmjene i dopune Zakona o fiskalnim sustavima u Federaciji BiH, koje je Dom naroda Parlamenta Federacije BiH razmatrao i prihvatio, stvorit će se jača disciplina. Spomenuta mjera će se u konačnici odraziti i na povećanu razinu naplate poreznih prihoda, posebno prihoda od indirektnih poreza, omogućavanjem povoljnijeg koeficijenta doznačavanja istih za Federaciju BiH, uzimajući u obzir da je njegov izračun direktno zasnovan na udjelu u krajnjoj potrošnji.

Stoga, i u razdoblju 2020.-2022. godina nastavlja se sa aktivnostima provođenja reforme Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine kroz izmjene pravnih pretpostavki koje će omogućiti racionalnije i efikasnije djelovanje iste. Realizacija prezentiranih mjera ovisit će prije svega od političke stabilnosti i institucionalne spremnosti nositelja aktivnosti, kao i drugih nepredviđenih događaja, koji bi eventualno usporili i/ili odgodili realizaciju istih, s obzirom na kompleksan politički sustav odlučivanja u Bosni i Hercegovini.

Neizravni porezi koji se prikupljaju na račun Uprave za neizravno oporezivanje

Usvajanjem Zakona o sustavu neizravnog oporezivanja u Parlamentu BiH krenulo se s uspostavljanjem sustava neizravnog oporezivanja u cilju osiguravanja jedinstvenog ekonomskog prostora i podržavanja fiskalne i makroekonomske stabilnosti Bosne i Hercegovine.

Neizravno oporezivanje je u nadležnosti države i vrši se od strane Uprave za neizravno oporezivanje (UIO/UNO) BiH, a pokriva porez na dodanu vrijednosti (PDV), carinske pristojbe, akcizne pristojbe, naknade za ceste itd.. Nakon prikupljanja, prihodi se raspoređuju u skladu sa Zakonom o sustavu neizravnog oporezivanja u BiH i Zakonom o uplati i raspodjeli prihoda sa Jedinstvenog računa Uprave. Prihodi od neizravnih poreza sa Jedinstvenog računa Uprave raspoređuju se za financiranje državnih institucija. Srednjoročni plan ukupnih javnih prihoda za razdoblje 2020.-2022. godine prati nastavak pozitivnog trenda ostvarenja prihoda i zasniva se na pozitivnim makroekonomskim pretpostavkama. Konsolidirani plan prihoda u Federaciji BiH uključuje plan prihoda proračuna Federacije BiH, županijskih proračuna i proračuna jedinica lokalne samouprave, plan poreznih prihoda – doprinosa zavoda, te plan javnih prihoda ostalih korisnika (uprave za ceste, zavodi i sl.). Od 01.02.2018. godine prihodi po osnovi namjenske cestarine za autoceste povećani su sa 0,10 KM/l na 0,25 KM/l. Prikupljanje ovih poreza vrši se na posebnom podračunu otvorenom kod Centralne banke Bosne i Hercegovine. Također potrebno je naglasiti da konsolidacija planiranih prihoda ne odražava cjelokupan plan fiskalnog okvira, s obzirom da nisu obuhvaćeni prihodi javnih poduzeća u Federaciji BiH, ukupan dug i primitci.

Iz pripadajućeg dijela prihoda Federacije, izravno se vrši uplata za servisiranje vanjskog duga, a preostali dio sredstava sa Jedinstvenog računa raspoređuje se između Federacije, županija, općina i Direkcija za ceste, u skladu sa Zakonom o pripadnosti javnih prihoda u F BiH.

Po projekcijama i raspodjelama koje je uradilo Ministarstvo financija Hercegbosanske županije, a iste su usuglašene sa projekcijama dobivenim od strane Federalnog ministarstva financija, u svibnju ove godine, te u skladu sa Federalnim Zakonom o raspodjeli prihoda, projicirani prihodi od neizravnog oporezivanja koji će biti dostupni Hercegbosanskoj županiji u 2019. godini iznositi će 55,33 mil KM. Predviđeno je da će ukupni prihodi od neizravnih poreza porasti na **58,31 mil KM u 2020. godini**, 60,35 mil. KM u 2021. godini i 63,70 mil.KM u 2022. godini.

Neizravni porezi koji se očekuju za Upravu za ceste prema ovoj prognozi iznosili bi **3,04 mil. KM za 2020.**, 3,13 mil. KM za 2021. i 3,28 mil. KM za 2022. godinu.

Prihodi koji se prikupljaju od strane Županije

Porez na dobit

Porez na dobit poduzeća (izuzev banaka i drugih finansijskih organizacija) predstavlja prihod Županije. Na ostvarenu dobit u BiH plaća se porez od 10% na svim razinama, što Bosnu i Hercegovinu čini izuzetno konkurentnom Europi, gdje je prosječna stopa poreza na dobit 30%. Procjenjuje se da će prihodi po ovom osnovu iznositi **3,60 miliona KM u 2020. godini**, što predstavlja porast od 1,98 % u odnosu na 2019. godinu. Glavni razlog ovog rasta je poboljšanje porezne discipline odnosno pojačani nadzor poreznih obveznika od strane Porezne uprave Federacije BiH.

U 2021. godini očekuje da će porez na dobit iznositi 3,74 mil. KM, a za 2022. godinu 3,89 mil. KM.

Porezi građana – porez na imovinu

Porezi na imovinu je jedna od poreznih oblasti u Bosni i Hercegovini koja nije ujednačena u državi. Porez na imovinu je reguliran na razini županija u Federaciji BiH i na razini Republike Srpske.

Budući da oporezivanje imovine nije regulirano na entitetskoj razini, županije su samostalne kod određivanja visine poreza tako da postoji različita praksa raspodjele ovih prihoda.

Te se prema projekcijama Ministarstva financija Hercegbosanske županije u **2020. godini** očekuje **0,70 mil. KM**, u 2021. 0,72 mil. KM, i 0,73 mil. KM u 2022. godini.

Porez na dohodak

Zakon o porezu na dohodak („Službene novine Federacije BiH“, br. 10/08, 9/10, 44/11, 7/13 i 65/13), koji je u primjeni od 01.01.2009. godine, donio je pozitivne efekte u reformi oblasti direktnog oporezivanja, zamjenivši niz drugih poreza, koje su plaćali građani i uključuje oporezivanje dohotka od nesamostalne i samostalne djelatnosti, dohotka od imovine i imovinskih prava, od ulaganja kapitala, te od dobitaka ostvarenih sudjelovanjem u nagradnim igrama i igrama na sreću.

Porez na dohodak je vrsta poreza kojim se oporeziva dohodak fizičkih i pravnih osoba. Postoji više sustava poreza na dohodak u ovisnosti od obujma i učestalosti razreza i naplate. Ovaj porez može biti progresivan, regresivan i proporcionalan, ovisno kako je propisano državnim zakonodavstvom.

Porez na dohodak u Bosni i Hercegovini reguliran je entitetskim zakonima o porezu na dohodak. U trenutku izrade ovoga dokumenta u parlamentarnoj proceduri su izmjene i dopune Zakona o porezu na dohodak, koji bi se počeo primjenjivati od 01.01.2020. godine.

Porez na dohodak se, u skladu sa postojećim zakonskim rješenjima, dijeli između županija i općina, a odnos se utvrđuje putem odgovarajućih propisa na županijskoj razini. U Hercegbosanskoj županiji ovaj omjer je 65,54% u korist Županije i 34,46% u korist općina. Ukupna procjena prihoda za koje se očekuje da će se prikupiti u **2020. godini** na području Hercegbosanske županije iznosi **5,17 mil.KM**, što predstavlja porast

---

od 6,16% u odnosu na 2019. godinu. Procjenjuje se da će u 2021. godini iznositi 5,40 mil. KM, te 5,67 mil. KM u 2022. godini.

Projekcije su rađene po konzervativnom pristupu, a imajući u vidu i rizike pri projiciranju i pretpostavci da će doći do modernizacije Porezne uprave uspostavom centralnog registra poreznih obveznika, što bi trebalo osigurati i efikasniju naplatu prihoda.

Neporezni prihodi

Neporezni prihodi su vrsta javnih prihoda koji se prikupljaju obveznim plaćanjima pravnih i fizičkih osoba sa obvezom izvršenja posebne usluge tim osobama, u ovu kategoriju prihoda spadaju i novčane kazne.

Prema Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH neporezni prihodi određeni su propisima na federalnoj, županijskoj i općinskoj razini, što im određuje i pripadnost po razinama vlasti. S toga, radi potrebe izrade ovog dokumenta, dat je okvir planiranih neporeznih prihoda, koji mogu, posmatrani pojedinačno po županijama, neznatno odstupiti od planova županijskih i općinskih proračuna, koji su samostalni u projiciranju ovih prihoda.

Neporezni prihodi Županije uključuju prihode od poduzetničke imovine, takse i naknade, novčane kazne, potpore, donacije i vlastite prihode proračunskih korisnika. Očekuje se da će Hercegbosanska županija u 2020. godini prikupiti 8,60 mil. KM neporeznih prihoda, što predstavlja smanjenje za 11,80% u odnosu na očekivanu razinu u 2019. godini. Procjenjuje se da bi neporezni prihodi za 2021. i 2022. godinu trebali iznositi 8,35 mil. KM.

Prognozu ovih prihoda za županije ne vrši Federalno ministarstvo financija i ne nalazi se u podacima koje smo dobili u svibnju 2019. godine. Dakle, ovu projekciju obavilo je županijsko ministarstvo financija temeljem ostvarenih veličina iz prethodnog razdoblja a vodeći računa o potrebama podmirenja zahtjeva proračunskih korisnika.

Prema Zakonu o proračunima – budžetima Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH „, broj: 102/13) tekuće potpore, donacije i kapitalne potpore sa ekonomskog koda 740000 smatraju se neporeznim prihodom što se vidi iz prikaza u tablici 3.1. Prema prethodnom zakonu ove stavke smatrale su se djelom financiranja proračuna u Federaciji.

Ministarstvo financija već duži niz godina upozorava Vladu HBŽ da ovaj prihod može znatno porasti ukoliko bi se učinili potrebni zahvati kod svih ministarstava i uprava koja ostvaruju naknade, takse i pristojbe po županijskim propisima.

Ukupni prihod Županije

Procjenjuje se da će Hercegbosanska županija u 2020. godini imati na raspolaganju ukupno 82,12 mil.KM, što je blago povećanje od 0,34% u odnosu na 2019.godinu. Očekuje se da će prihodi Županije porasti na 83,39 mil. KM u 2021.godini i 85,07 mil KM u 2022. godini. Više informacija je prikazano u Tablici 3.1.

Tablica 3.1. : Prihodi Hercegbosanske županije za period 2018.-2022.g.

Konto	Vrsta prihoda	Ostvareno	Prognoza				Indeks 2020/2019
		2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	
	UKUPNI PRIHODI	70,13	81,84	82,12	83,39	85,07	100,34
	I Porezni prihodi	63,68	67,59	71,02	73,54	77,47	105,22
717	Neizravni porezi- Županija	54,94	55,33	58,31	60,35	63,70	105,38
717	Neizravni porezi- Uprava za ceste	0,16	2,87	3,04	3,13	3,28	105,92
711	Porez na dobit	3,24	3,53	3,60	3,74	3,89	101,98
714	Porezi građana	0,46	0,70	0,70	0,72	0,73	100,00
716	Porez na plaće/dohodak	4,79	4,87	5,17	5,40	5,67	106,16
713 715 719	Ostali porezi	0,09	0,30	0,20	0,20	0,20	66,67
	II Neporezni prihodi	4,94	9,75	8,60	8,35	7,10	88,20
721	Prihodi od poduzetničke imovine	0,17	1,45	1,40	1,35	1,00	96,55
722	Takse, naknade i pristojbe	3,08	4,93	4,30	4,00	3,40	87,22
723	Novčane kazne	0,46	0,60	0,60	0,60	0,60	100,00
730	Potpore - tekuće	1,21	2,27	1,80	2,00	1,80	79,29
733	Donacije	-	0,10	0,20	0,20	0,20	200,00
740	Kapitalne potpore	-	-	-	-	-	-
770	Ostalo	0,02	0,40	0,30	0,20	0,10	75,00
	III Financiranje	1,51	4,50	2,50	1,50	0,50	55,55
811 - 813	Primici od fin. imovine	1,51	-	-	-	-	-
814 815	Primici od kredita	-	4,50	2,50	1,50	0,50	55,55
	Neraspoređeni višak prihoda	-	-	-	-	-	-

Rizici po projekcije prihoda

Projekcije prihoda Hercegbosanske županije za razdoblje 2020.-2022. godina rađene su na osnovu smjernica dostavljenih kroz srednjoročnu fiskalnu strategiju i projekcije prihoda od strane Federalnog ministarstva financija.

Projekcije Proračuna za razdoblje 2020.-2022. godina rađene su u skladu sa projekcijama kretanja predviđenim u biltenima i makroekonomskim analizama Uprave za indirektno oporezivanje, Direkcije za ekonomsko planiranje kao i trendom kretanja pojedinih prihoda kojima raspolaže Ministarstvo financija Hercegbosanske županije.

Prihodi od neizravnih poreza raspoređuju se županijama sukladno Zakonu o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine F BiH“ broj 22/06), u koji su ugrađeni kriteriji broja stanovnika, površine područja, broja učenika i sl..

Visina godišnje razine udjela u ukupnim neizravnim porezima županija i općina utvrđuje se godišnje Naputkom o određivanju udjela županija, jedinica lokalne samouprave i nadležnih županijskih organa za ceste u prihodima od neizravnih poreza i načinu raspoređivanja tih prihoda.

Bilo kakvo narušavanje gore navedenog Zakona i Naputka može se značajno odraziti na razinu neizravnih poreza za Županiju i lokalne jedinice samouprave.

Prognoze prihoda su usko vezane za gospodarski rast. Stoga je neuspjeh u ispunjavanju ciljeva gospodarskog rasta najveći rizik po projekcije prihoda.

Tablica 3.2. :Rashodi Hercegbosanske županije za razdoblje 2018.-2022.g.(mil.KM.)

Vrsta rashoda	Ostvareno	Plan	Prognoza			Index 2020/2019
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.	
UKUPNI RASHODI	70,46	81,84	82,12	83,39	85,07	100,34
I. TEKUĆA PRIČUVA	0,41	0,50	0,60	0,60	0,60	120,00
II. TEKUĆI IZDATCI	62,82	71,55	71,90	73,45	74,92	100,49
1.Bruto plaće	35,86	37,54	37,80	38,65	39,00	100,69
2.Naknade	6,20	7,42	7,40	7,60	7,87	99,73
3.Doprinosi poslodavca	3,94	4,09	4,30	4,45	4,80	105,13
4.Materijalni troškovi	5,67	7,34	7,35	7,40	7,70	100,01
5.Tekuće potpore	10,45	14,40	14,00	14,25	14,40	97,22
6.Kapitalne potpore	0,52	0,56	0,80	0,80	0,90	142,85
7.Izdatci za kamate	0,18	0,20	0,25	0,30	0,25	125,00
III. KAPITALNI IZDATCI	5,05	6,12	6,00	6,00	6,05	98,04
IV. OTPLATA POZAJMLJIVANJA	2,18	2,67	2,62	2,84	3,00	98,12
V. FINANCIRANJE DEFICITA	-	1,00	1,00	0,50	0,50	100,00

Ukupni rashodi i izdatci u **2020.** godini iznose **82.12 mil. KM** što je usuglašeno sa prihodima iz prethodne tablice. Očekuje se da će ukupna očekivana potrošnja na plaće i naknade u javnom sektoru Hercegbosanske županije iznositi 49,50 mil. KM, što je za 0,45 mil. KM povećanje u odnosu na 2019. godinu. Ovi rashodi i izdatci čine najveću stavku u strukturi ukupnih rashoda i izdataka i iznose 60,28 % ukupnih rashoda i izdataka.

U 2020. godini očekuje se 6,00 mil. KM kapitalnih izdataka što je manje za skoro 2,0% u odnosu na 2019. godinu, a udio ovih izdataka u strukturi ukupnih rashoda i izdataka za 2020. godinu iznosi 7,30%.

Akumulirani deficit Županije na dan 31.12.2018. godine iznosi 3.577.254,00 KM a financiranje deficita planiramo pokriti na način da se izdvoje sredstva za tu namjenu kao što je prikazano u tablici 3.2.

Otplata pozajmljivanja u 2020. godini projicirana je u iznosu od 2,62 mil. KM, a udio ovih izdataka u strukturi ukupnih rashoda i izdataka za 2019. godinu iznosi 3,19%.

Financiranje

Financiranje iz domaćih izvora

Domaće financiranje u razdoblju 2020.-2022. će biti ograničeno na financiranje iz primitaka od kredita, kod domaćih banaka.

Prema novom Zakonu o proračunu u Federaciji BiH u računu financiranja iskazuju se primitci od financijske imovine, primljeni krediti i zajmovi te izdatci za financijsku imovinu i otplatu kredita i zajmova.

Tablica 3.3. Račun financiranja za razdoblje 2020.-2022. godina

	Prognoza		
	2020.	2021.	2022.
Primitci od kredita i zajmova	2,50	1,50	0,50
1. Izdatci za otplatu kredita	-2,62	-2,84	-3,00
2. Izdatci za financiranje deficita	-1,00	-0,50	-0,50
Bilanca financiranja	-1,12	-1,84	-3,00

Ministarstvo financija Hercegbosanske županije predviđa financiranje iz kredita 2,50 mil. KM u 2020. godini, 1,50 mil. KM u 2021. godini i 0,50 mil. KM u 2022. godini.

Primarna fiskalna bilanca

Tablica 3.4.: Primarna fiskalna bilanca Hercegbosanske županije za period 2020.-2022.g.

	Prognoza		
	2020.	2021.	2022.
PRIMARNA FISKALNA BILANCA (1-2)	1,12	1,84	3,00
1. Primarni prihodi	79,62	81,89	84,57
2. Rashodi i izdatci	78,50	80,05	81,57

Primarna fiskalna bilanca za našu Županiju jednaka je razlici primarnih prihoda te rashoda i izdataka, odnosno jednaka je financiranju što se vidi iz prethodne dvije tablice. Na taj način uravnotežuju se ukupni prihodi i primitci sa ukupnim rashodima i izdancima.

Poglavlje 4: Upravljanje potrošnjom javnog sektora

U ovom poglavlju su sažeta ključna pitanja iz oblasti upravljanja resursima javnog sektora i oblasti proračunske reforme u Hercegbosanskoj županiji. Analiza strukture proračuna po ekonomskoj klasifikaciji predstavlja važan element srednjoročnog planiranja i ima za cilj da ukaže na eventualne strukturalne nejednakosti koje se moraju uzeti u obzir pri određivanju prioriteta rashoda i definiranju ograničenja potrošnje za proračunske korisnike.

Opća struktura i trendovi

Ovaj dio sadrži grubu analizu strukture proračuna i preporuke po pitanju plaća i naknada u javnom sektoru, izdataka za materijal i usluge (materijalnih troškova), transfera – potpora, kapitalnih izdataka, otplate duga i financiranje deficita.

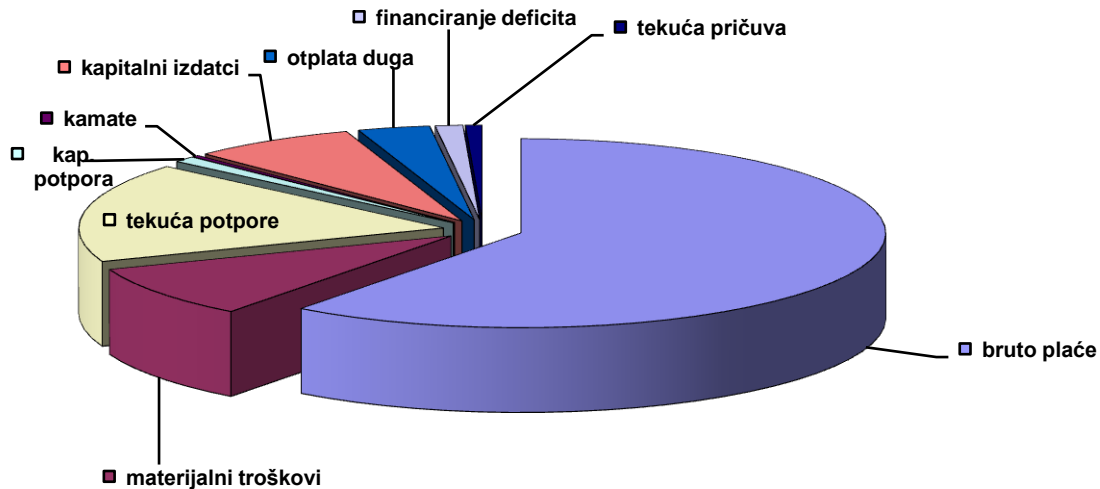
Prema projekciji rashoda Hercegbosanske županije dajemo pregled strukture rashoda i izdataka za 2020. godinu:

- Tekuća pričuva	600.000,00KM – 0,73%
- Bruto plaće, naknade i doprinosi poslodavca	49.500.000,00KM – 60,28%
- Materijalni troškovi	7.350.000,00KM – 8,95%
- Tekuće potpore	14.000.000,00KM – 17,05%
- Kapitalne potpore	800.000,00KM – 0,97%
- Izdatci za kamate	250.000,00KM – 0,31%
- Kapitalni izdatci	6.000.000,00KM – 7,30%
- Otplata duga	2.620.000,00KM – 3,19%
- <u>Financiranje deficita</u>	<u>1.000.000,00KM – 1,22%</u>
UKUPNO:	82.120.000,00KM – 100,00%

Prema svim dosadašnjim pokazateljima ovo bi bila gornja, blago optimistična veličina, Proračuna Hercegbosanske županije za 2020. godinu.

U gore navedenim podacima određena je krajnja visina svih rashoda i izdataka rađenih za projekciju 2020. godine, s tim da se veličine kao što su izdatci za kamate, otplata duga i financiranje deficita ne može mijenjati jer su unaprijed utvrđene.

Grafikon 4.1: Planirana struktura potrošnje za 2020. g. (iskazano u % ukupnog proračuna)

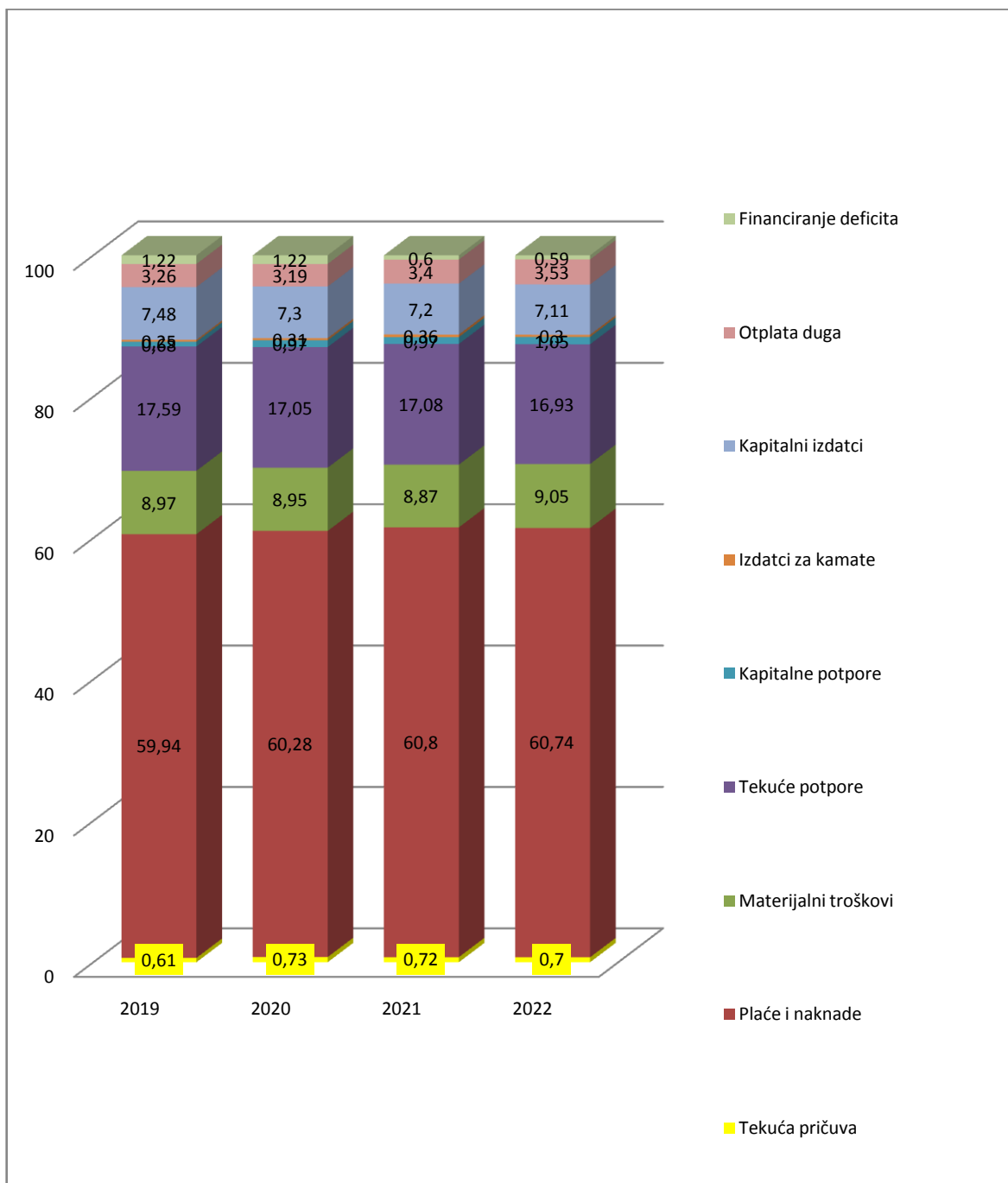
Ova projekcija rashoda i izdataka je osnova za planiranje proračuna za 2020.godinu.

Značajan iznos proračunskih sredstava u Hercegbosanskoj županiji još uvijek se alocira na plaće i naknade – 60,28%, a alokacija proračunskih sredstava na materijalne troškove u granicama je proračuna iz prethodnog perioda. Transferi-potpore (tekuće) su manje u odnosu na plan proračuna za 2019. godinu ,dok su kapitalne potpore veće u odnosu na prethodnu godinu.

Alokacija proračunskih sredstava za otplatu duga je na razini od 3,19% od ukupnih rashoda i izdataka. U 2019. i 2020. godini ovi izdatci su od prilike na istoj razini jer je istekla III. tranša MMF-a.

U strukturi ukupnih izdataka za Proračun 2020. godine planirana je i pozicija financiranje deficita u iznosu od 1,22%, zbog ukupnog akumuliranog deficita za našu Županiju jer Zakon o proračunima u FBiH propisuje da se deficit mora podmiriti u narednih 5 godina od razdoblja nastanka istoga.

Grafikon 4.2: Trend strukture potrošnje (% ukupnog proračuna)

Plaće i naknade u javnom sektoru

U ovom dijelu je dana analiza rashoda po osnovu ekonomskih kategorija plaća i naknada. Osim toga, ovaj odjeljak bi trebao sadržavati raspravu o strukturalnim posljedicama broja uposlenih i razina plaća i naknada koje se financiraju iz županijskog Proračuna.

Očekuje se da će ukupna očekivana potrošnja na plaće i naknade u javnom sektoru Hercegbosanske županije iznositi 60,28% u 2020.g., što predstavlja blago smanjenje u odnosu na 2019. godinu.

Skrećemo pozornost da pozicija ukupne plaće, naknade i doprinosi, prema Udruženju za jačanje javnih financija-PKF, predstavlja ukupna primanja uposlenika u Županiji. Dakle, to su primanja djelatnika: za topli obrok, prijevoz, regres, naknade za slučaj smrti, jubilarne nagrade i ostalo. Iz tog razloga je visoka razina iskazane prosječne bruto plaće. Prosječna mjesečna bruto plaća, naknade i doprinosi u javnom sektoru Županije u 2018. godini iznosi 24.248,00KM. Očekuje se u 2019.godini 24.598,00KM, 25.000,00KM u 2020., 25.413,00KM u 2021. godini i 25.835,00KM u 2022. godini. Više informacija slijedi u Tablici 4.1.

Tablica 4.1.: Plaće i naknade i broj uposlenih u Hercegbosanskoj županiji (u mil. KM)

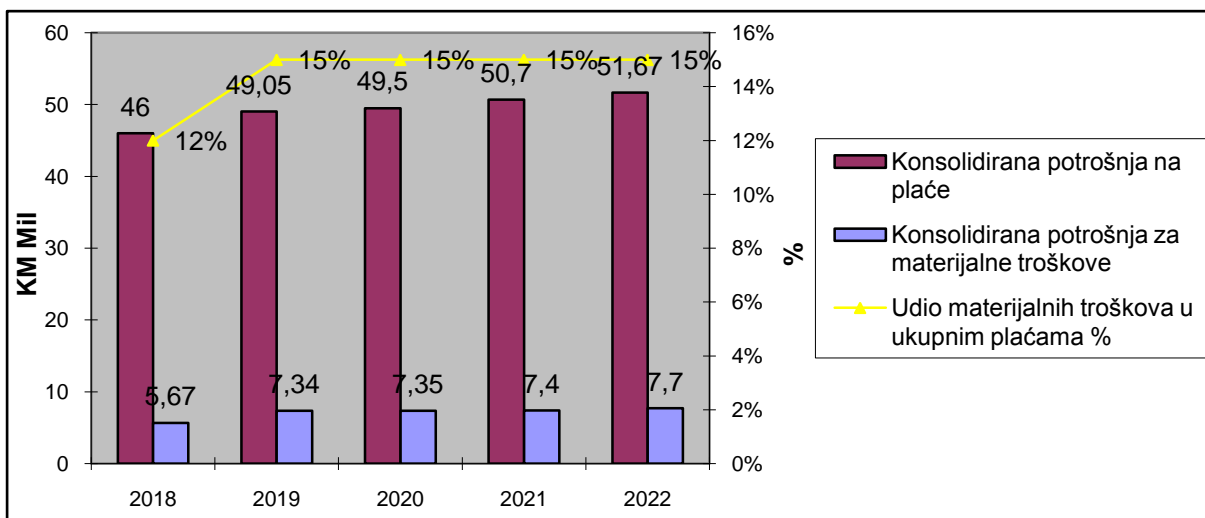
	Izvršenje	Plan	Projekcije		
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
Ukupno plaće, naknade i doprinosi	46.000	49.050	49.500	50.700	51.670
Ukupni broj zaposlenih u javnom sektoru županije	1897	1994	1980	1995	2000
Prosječna bruto plaća i naknada	24.248	24.598	25.000	25.413	25.835

Prema uputama udruženja PKF i Međunarodnog monetarnog fonda u ukupne plaće uključuju se naknade koje djelatnici primaju i doprinosi te smo to sve stavili u kolonu ukupnih primanja uposlenih u Županiji. Ukupan broj uposlenih djelatnika u ovoj tablici je broj uposlenih koji se financira iz Proračuna Hercegbosanske županije. Broj djelatnika u 2018. godini jednak je stvarno uposlenom broju djelatnika na kraju te godine, a broj uposlenih u 2019. urađen je na temelju plana proračuna za 2019. godinu, bez pripravnika i volontera koji se financiraju iz sredstava potpora. Broj uposlenih u 2019. godini, 2020. i 2021. godini utvrđen je na bazi stvarnog stanja broja uposlenih na dan 31.03.2019. godine, bez pripravnika i volontera.

Izdatci za materijal i usluge

Ukupna županijska proračunska potrošnja na materijal i usluge se planira na 8,97 % u odnosu na plan proračuna za 2019. godinu, dok je procjena da će taj udio u ukupnom proračunu za 2020. iznositi 8,95%, za 2021. 8,87% i 2022. godinu 9,05%. Trend potrošnje na materijalne troškove u narednim godinama kreće se dakle do 9,05%, dakle DOP predviđa da so ovi rashodi na istoj razini u budućem trogodišnjem razdoblju, što je sukladno izvršenju ovih troškova iz ranijih godina.

Grafikon 4.3: Odnos između materijalnih troškova i potrošnje na plaće

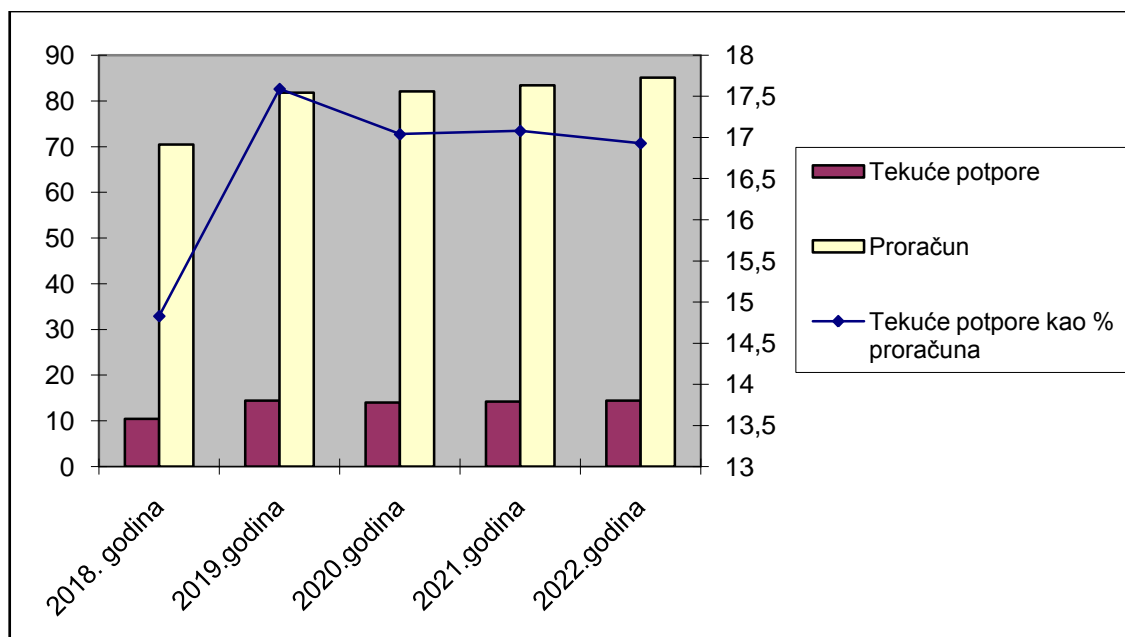

Udio materijalnih troškova u ukupnim plaćama, naknadama i doprinosima, po ovoj projekciji, ima blago rastući trend što bi trebalo rezultirati djelotvornijim javnim sektorom na razini Hercegbosanske županije. Udio materijalnih troškova u bruto plaći, naknadama i doprinosima ostaje na razini od 15% u razdoblju do 2022. godine.

Tekući transferi-potpore

Projekcija tekućih transfera – potpora u razdoblju od 2018. do 2022. godine za Hercegbosansku županiju daje se u slijedećoj tablici (iznosi su u mil. KM) :

Tekući transferi/potpore	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
UKUPNO :	10,45 mil. KM	14,40 mil. KM	14,00 mil. KM	14,25 mil. KM	14,40 mil. KM
Udio u Proračunu % :	14,83%	17,59%	17,04%	17,08%	16,93%

Grafikon 4.4: Tekuće potpore / transferi unutar Proračuna Hercegbosanske županije

Tekuće potpore-transfere čine: potpore drugim razinama vlasti, potpore pojedincima, potpore neprofitnim organizacijama, subvencije javnim poduzećima i ostale potpore-povrati i drugo. U 2018. godini ukupno izvršenje ovih potpora ima indeks 74,41 u odnosu na planiranu razinu, dakle, ovi rashodi nisu na očekivanoj razini izvršenja u odnosu na plan proračuna. Naime, do povećanja ovih izdataka dolazi na zahtjev zastupnika u županijskoj skupštini.

Dakle, opća karakteristika tekućih transfera-potpore u planiranom trogodišnjem razdoblju unutar Proračuna HBŽ-a je s tendencijom rasta budući da je Vlada Hercegbosanske Županije donijela Odluku o uvođenju dječijeg doplatka od 01.01.2018.godine, stoga je županijsko ministarstvo financija planiralo znatno veća sredstva za ovu vrstu rashoda u odnosu na prethodne godine.

Kapitalni izdatci

Za 2019. godinu planira se iznos od 7,93 mil. KM kapitalnih izdataka. U naredne tri godine se očekuje da će ovi izdatci iznositi u 2020. god. 10,67 mil. KM, u 2021. god. 10,44 mil. KM i u 2022. god. 10,70 mil. KM.

Osnovni razlog za povećanje ovih izdataka u odnosu na izvršenje proračuna 2018. je bolje strukturiranje proračuna, te izdatci za financiranje deficita kojih nije bilo u 2018. godini, drugim riječima, povećani udio kapitalnih izdataka u strukturi ukupnih rashoda i izdataka budućih proračuna Hercegbosanske županije što je zahtjev međunarodnih financijskih institucija prije svega MMF-a i Svjetske banke.

Pod pretpostavkom da se projicirani prihodi ostvaruju u promatranom trogodišnjem razdoblju, zadaća proračunskih korisnika-ministarstava bila bi iznalaženje kvalitetnih programa i projekata koji bi bili predmet izvršavanja povećanih prihoda.

Kapitalne potpore (grantovi) uglavnom su namijenjeni za kapitalne potpore općinskih projekata i kapitalne potpore pojedincima – vojnim invalidima i obiteljima poginulih branitelja.

Tablica 4.2: Kapitalni izdatci Hercegbosanske županije za period 2018.-2022.g. (u mil. KM)

	Ostvareno	Plan	Prognoza		
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
UKUPNI KAPITALNI IZDATCI	7,93	10,55	10,67	10,44	10,70
Kapitalne potpore-grantovi	0,52	0,56	0,80	0,80	0,90
Izdatci za kamate i ostale naknade	0,18	0,20	0,25	0,30	0,25
Nabava stalnih sredstava	5,05	6,12	6,00	6,00	6,05
Pozajmljivanje i učešće u dionicama	-	-	-	-	-
Otplata duga	2,18	2,67	2,62	2,84	3,00
Ostali kapitalni izdatci	-	1,00	1,00	0,50	0,50

Napomena: kapitalne potpore/grantovi i izdatci za kamate i ostale naknade prema strukturi Proračuna Hercegbosanske županije, a sukladno ekonomskoj klasifikaciji računa nalaze se u tekućem dijelu Proračuna, o čemu treba voditi računa prilikom uspoređivanja iznosa ovih kapitalnih izdataka sa iznosima istih u ostalim poglavljima ovoga Dokumenta.

Poglavlje 5: Strategija upravljanja dugom

Razina unutarnjeg duga

Dug Hercegbosanske županije uglavnom se sastoji od neizmirenih obveza prema dobavljačima i neizmirenih obveza prema djelatnicima, obveze za vrijednosne papire, financijski obračunski odnosi i kratkoročna razgraničenja. Ukupna razina ovih obveza na dan 31. prosinca 2018. godine prema konsolidiranoj bruto bilanci iznosi 14.930.652,00 KM.

Obveze

- Neizmirene obveze prema dobavljačima u iznosu od 4.961.202,00 KM
  - Neplaćene obveze prema djelatnicima u iznosu od 3.833.412,00 KM
  - Kratkoročna razgraničenja 6.136.038,00 KM
- UKUPNE OBVEZE: 14.930.652,00 KM**

Potraživanja

- Financijski obračunski odnosi 3.707,00KM
  - Ukupna novčana sredstva 9.880.985,00KM
  - Kratkoročna potraživanja 969.555,00KM
  - Kratkoročni plasmani 9.074,00KM
  - Ostala kratkoročna razgraničenja 505.423,00KM
- UKUPNO POTRAŽIVANJA: 11.368.744,00KM**

Istovremeno ukupna novčana sredstva i potraživanja za našu županiju prema završnom obračunu za 2018. godinu iznosila su **11.368.744,00 KM**. Dakle, ovim sredstvima može se podmiriti dio neizmirenih obveza.

U kratkoročnim tekućim obvezama, obveze za kratkoročna razgraničenja su najveća stavka i iznose 6.136.038,00 KM.

U obvezama prema djelatnicima ukalkulirana je bruto plaća i naknade djelatnika HBŽ za mjesec prosinac 2018. godine, a obveza je izvršena tijekom siječnja 2019. godine, što znači da je stvarna obveza manja za taj iznos.

Zakon o proračunima/budžetima u Federaciji BiH članak 43. stavak 2. glasi „Ukoliko se ostvari tekući deficit u fiskalnoj godini, Vlada je dužna izvršiti pokriće istog kroz planiranje i ostvarivanje tekućeg suficita u narednih pet fiskalnih godina“. U ovom Dokumentu Ministarstvo financija u tablici 3.2. planira pokriti ovaj deficit na način da se izvrši pokriće 1,00 mil. KM u 2019. god., 1,00 mil. KM u 2020. god., 0,50 mil. KM u 2021. god. i 0,50 mil. KM u 2022. godini.

Izmirenje unutarnjeg duga predstavlja značajan rizik po fiskalnu održivost svakog proračuna, pa tako i proračuna Hercegbosanske županije. Iz tog razloga te obveze se planiraju vraćati postupno.

Preuzete obveze Hercegbosanske županije

Tablica 5.1.: Dug Hercegbosanske županije po ino-kreditima

KREDITORI	2020.		2021.		2022.	
	glavnica	kamata	glavnica	kamata	glavnica	kamata
KREDIT ZA CESTE	750.000	18.488	375.000	2.286	0	0
IDA-Svjetska banka	97.552	18.047	97.552	16.096	97.552	14.145
Projekt mod.bolnica u BiH-Koreja	196.951	33.326	196.951	30.279	196.951	27.325
Kredit za pokriće deficita	1.000.000	60.000	1.000.000	60.000	1.000.000	60.000
UKUPNO	2.044.503	129.861	1.669.503	108.661	1.294.503	101.470

Podatci u ovoj tablici-vanjski dug, za devizna sredstva, izračunata su po srednjem tečaju Centralne Banke Bosne i Hercegovine na dan 30.06. 2019. godine. Ovi podatci odnose se samo na glavnica po ino-kreditima, naime, najveći dio kamate utvrđuje se temeljem LIBOR stope na dan dospijeća.

U tablici 5.1. prikazane su kreditne obveze Hercegbosanske županije za razdoblje 2020.-2022. godine, za kredite koji su do danas korišteni i stavljeni u otplatu, te planirani kredit za održavanje tekuće likvidnosti i pokriće deficita. Budući da se prihodi ne ostvaruju željenom dinamikom, i u budućem razdoblju biti će potrebno tražiti kreditna sredstva od komercijalnih banaka, u cilju održavanja tekuće likvidnosti Proračuna.

Iz tog razloga očekujemo značajno opterećenje na proračunska sredstva u navedenim godinama.

Poglavlje 6:   Projekcija prihoda i rashoda proračuna općina i   Zavoda HBŽ-e za razdoblje 2020.-2021.

Uvod

Proračun je glavni instrument za provođenje politika vlade. On je sredstvo putem kojeg se strateški ciljevi prevode u usluge, programe i aktivnosti koje ispunjavaju socijalne i ekonomske potrebe građana. Sve vlade se suočavaju sa problemom zahtjeva za sredstvima koji nadmašuju razinu raspoloživih sredstava i Bosna i Hercegovina nije izuzetak u tom smislu. Suočena sa zahtjevima proračunskih korisnika i prioritetima koji nadilaze raspoloživa sredstva, Vlada Hercegbosanske županije mora donijeti odluke o prioritetima unutar politika. Gdje je moguće, prioriteti bi trebali biti usklađeni sa srednjoročnim i dugoročnim društvenim i ekonomskim ciljevima razvojnih politika.

U ovom poglavlju se daje projekcija prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za općine i zavode Hercegbosanske županije, za razdoblje 2020.-2022. godine. Temeljem podataka iz završnog obračuna općina i zavoda obrazac-GIB - Godišnje izvješće o izvršenju proračuna za 2018. godinu daje se pregled ostvarenih prihoda i rashoda za općine i zavode. U koloni 3. priloženih tablica daje se pregled planiranih prihoda i rashoda za iste. Projekcija planiranih prihoda i rashoda iz planova općina ima ogromno odstupanje od izvršenja u prethodnoj godini, pa nisu mogli poslužiti za realnu projekciju kretanja ovih kategorija.

Projekcija prihoda i rashoda u ovom DOP-u izvršena je na temelju ostvarenih pokazatelja za 2018. godinu, te na temelju rasta realnog BDP-a u Federaciji BiH. Dakle projekciju smo uradili na temelju ostvarenog izvršenja prihoda i primitaka te rashoda i izdataka za 2018. godinu, korigirajući svaku fiskalnu godinu postotkom rasta realnog BDP-a, za Federaciju Bosne i Hercegovine, sukladno tablici iz Poglavlja 2. – Srednjoročna makroekonomska prognoza.

Tablica 6.1

**PROJEKCIJE PRIHODA I RASHODA OPĆINA HBŽ ZA RAZDOBLJE 2020.-2022-GODINE
(SINTETIČKI EKONOMSKI KOD) U APSOL. IZNOSIMA**

R.b.	KONTO	OSTVARENO 2018.	PROJEKCIJA			
			2019.	2020.	2021.	2022.
		2	3	4(2*1,038)	5(4*1,040)	6(5*1,042)
1.	PRIH.I PRIM.	32.763.780	32.671.186	34.008.804	35.369.158	36.854.667
2.	710000	15.793.479	15.371.050	16.393.632	17.049.377	17.765.451
3.	711000	2.090	4.700	2.170	2.257	2.352
4.	712000	0	0	0	0	0
5.	713000	13.464	7.350	13.976	14.535	15.145
6.	714000	636.281	979.650	660.460	686.878	715.727
7.	715000	16.497	17.000	17.124	17.809	18.557
8.	716000	2.531.232	2.225.100	2.627.419	2.732.516	2.841.817
9.	717000	12.063.343	11.741.650	12.521.750	13.022.620	13.569.570
10.	719000	530.572	395.600	550.734	572.764	596.821
11.	720000	11.237.638	11.590.428	11.664.669	12.131.255	12.640.768
12.	721000	2.555.409	2.527.622	2.652.515	2.758.616	2.874.478
13.	722000	8.639.009	9.059.756	8.967.292	9.325.983	9.717.675
14.	723000	43.220	3.050	44.863	46.657	48.617
15.	730000	4.523.870	3.232.608	4.695.778	4.883.609	5.088.721
16.	731000	138.670	211.804	143.940	149.698	155.986
17.	732000	4.312.450	3.008.804	4.476.324	4.655.377	4.850.903
18.	733000	72.750	12.000	75.515	78.535	81.834
19.	742000	678.688	1.130.000	704.479	732.658	763.429
20.	777000	0	2.100	0	0	0
21.	810000	530.105	1.345.000	550.249	572.259	596.294
22.	814000					
23.	RASH.I IZD.	30.136.486	32.671.186	31.234.966	32.484.367	33.848.712
24.	610000	25.280.517	23.642.072	26.241.177	27.290.824	28.437.039
25.	611000	8.924.811	8.582.440	9.263.954	9.634.512	10.039.162
26.	611100	7.731.588	7.212.804	8.025.388	8.346.404	8.696.953
27.	611200	1.193.223	1.369.636	1.238.566	1.288.109	1.342.209
28.	612000	807.378	784.328	838.058	871.581	908.188
29.	613000	5.789.318	5.131.850	6.009.312	6.249.684	6.512.171
30.	614000	8.636.563	8.915.954	8.964.752	9.323.342	9.714.923
31.	615000	1.023.145	0,00	1.062.024	1.104.505	1.150.895
32.	616000	99.302	227.500	103.075	107.198	111.700
33.	680000	0	1.317.711	0	0	0
34.	820000	4.855.969	7.711.403	5.040.496	5.242.115	5.462.285
35.	821000	4.764.130	7.632.303	4.945.167	5.142.974	5.358.979
36.	823000	91.839	79.100	95.329	99.142	103.306

Najveće stavke prihoda općina nalazimo na ekonomskom kodu 717000 – PDV-e, te na ekonomskom kodu 722000 – Naknade i pristojbe od pružanja javnih usluga i na ekonomskom kodu 732000 – Primljeni tekući transferi.

Tablica 6.2.

PROJEKCIJA PRIHODA I STRUKTURA IZVRŠENJA PRORAČUNA OPĆINA HBŽ-e ZA RAZDOBLJE 2020.-2022.godine-PRIHODI I PRIMICI U APS. IZNOSIMA

R.B.	OPĆINA	OSTVAREN O 2018.	UDIO	PROJEKCIJA			
				2019.	2020.	2021.	2022.
		1	2	3	4(1*1,038)	5(4*1,040)	6(5*1,042)
1.	Livno	11.560.548	35,28	12.397.960	11.999.849	12.479.843	13.003.997
2.	Tomislavgrad	11.129.539	33,97	12.337.450	11.552.462	12.014.560	12.519.172
3.	Drvar	3.008.623	9,18	3.005.400	3.122.950	3.247.868	3.384.279
4.	Bos.Grahovo	1.649.528	5,04	1.725.850	1.712.210	1.780.699	1.855.489
5.	Glamoč	2.759.324	8,42	2.422.000	2.864.178	2.978.746	3.103.855
6.	Kupres	2.656.218	8,11	2.962.326	2.757.155	2.867.442	2.987.875
7.	UKUPNO PRIHODI	32.763.780	100,00	32.671.186	34.008.804	35.369.158	36.854.667

PROJEKCIJA RASHODA I STRUKTURA IZVRŠENJA PRORAČUNA OPĆINA HBŽ-e ZA RAZDOBLJE 2020.-2022.GODINE-RASHODI

R.B.	OPĆINA	OSTVAREN O 2018.	UDIO	PROJEKCIJA			
				2019.	2020.	2021.	2022.
		1	2	3	4(1*1,038)	5(4*1,040)	6(5*1,042)
1.	Livno	10.224.609	33,94	12.397.960	10.613.145	11.037.671	11.501.254
2.	Tomislavgrad	11.084.758	36,78	12.337.450	11.505.979	11.966.219	12.468.800
3.	Drvar	2.827.995	9,53	3.005.400	2.935.459	3.052.878	3.181.098
4.	Bos.Grahovo	1.191.675	3,95	1.725.850	1.236.959	1.286.438	1.340.469
5.	Glamoč	2.030.317	6,74	2.422.000	2.107.470	2.191.769	2.283.824
6.	Kupres	2.732.132	9,06	2.962.326	2.835.954	2.949.392	3.073.267
7.	UKUPNO RASHODI	30.136.486	100,00	32.671.186	31.234.966	32.484.367	33.848.712

Prema podacima iz završnog obračuna proračuna općina – Obrazac GIB, ukupno ostvareni prihodi općina u 2018. godini iznose 32.763.780,00 KM, a ukupno ostvareni rashodi proračuna iznose 30.136.486,00 KM.

U strukturi ostvarenog prihoda svih općina najveću stavku nalazimo na općini Livno 35,28% i općini Tomislavgrad 33,97% što ukupno čini skoro 70%.

U strukturi ostvarenih rashoda najveća stavka se nalazi na općini Livno 33,94% i općini Tomislavgrad 36,78%, a 29,28% svih rashoda općina nalazi se na općini Drvar, Bosansko Grahovo, Glamoč i Kupres.

Budući da općina Drvar i općina Bosansko Grahovo nisu dostavile plan proračuna za 2019. godinu, Ministarstvo financija HBŽ je uradilo projekciju istih na temelju izvršenja od prethodne godine, te Dokumenta okvirnog proračuna za razdoblje 2019.-2021. godine.

Projekcija prihoda i rashoda za razdoblje 2020. – 2022. izvršeno je na temelju ostvarenja za 2018. godinu, korigirana postotkom rasta realnog BDP-a za Federaciju BiH, odnosno za Bosnu i Hercegovinu, sukladno Makroekonomskim prognozama Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP-a).

PROJEKCIJA PRIHODA I RASHODA ŽUPANIJSKOG ZAVODA ZA UPOŠLJAVANJE ZA RAZDOBLJE 2020.-2022.G.
 Tablica 6.3.

R.B.	ZAVOD ZA UPOŠ.	OSTVARENO 2018.	PROJEKCIJA			
			2019.	2020.	2021.	2022.
		1	3	4(1*1,038)	5(4*1,040)	6(5*1,042)
1.	PRIHODI	2.458.627	3.790.000	2.552.055	2.654.138	2.765.612
2.	RASHODI	2.584.594	3.790.000	2.682.809	2.709.122	2.822.906

Kako je očito, da je financijski plan Županijskog zavoda za upošljavanje u 2019.g., veći od izvršenja prihoda i rashoda u 2018.g., te smo sukladno Makroekonomskim projekcijama za Bosnu i Hercegovinu-navedenih institucija, izvršili procjenu na bazi realnog rasta BDP-a za 2020,2021 i 2022. godinu.

PROJEKCIJA PRIHODA I RASHODA ŽUPANIJSKOG ZAVODA ZA ZDR.OSIGURANJE ZA RAZDOBLJE 2020.-2022.g.

R.B.	ZAVOD ZA ZDRAV.	OSTVARENO O 2018.	PROJEKCIJA			
			2019.	2020.	2021.	2022.
		1	3	4(1*1,038)	5(4*1,040)	6(5*1,042)
1.	PRIHODI	28.974.590	30.743.956	30.075.625	31.278.650	32.592.353
2.	RASHODI	28.836.047	30.743.956	29.931.817	31.129.090	32.436.512

Ukupno ostvareni prihodi Županijskog zavoda za zdravstveno osiguranje u 2018. godini su 28.974.590,00 KM a rashodi u istom vremenskom razdoblju iznose 28.836.047,00 KM. Projekcija prihoda i rashoda ovog zavoda za 2020. godinu je u potpunosti realna i očekivana i sukladna je makroekonomskoj prognozi.

Prihodi općina HBŽ-e za razdoblje od 2018.-2022.g. u mil. KM

Tablica 6.4.

KONTO	VRSTA PRIHODA	OSTVARENO		PLAN 2019.	PROJEKCIJA			INDEKS 2020/2019
		2018.	UDIO 2018.		2020.	2021	2022.	
	UKUPNI PRIHODI	32,76	100	32,67	34,00	35,37	36,85	104,07
	I.Porezni prihodi	15,79	48,20	15,37	16,38	17,04	17,76	106,57
717	Neizr.porezi-Županija	12,06	36,81	11,74	12,52	13,02	13,57	106,64
711	Porez na dobit	0,002	0,006	0,004	0,002	0,002	0,002	50
714	Porezi građana	0,64	1,95	0,98	0,66	0,69	0,72	67,35
716	Porez na plaće/dohodak	2,53	7,73	2,23	2,62	2,73	2,84	117,49
713,715,719	Ostali porezi	0,56	1,71	0,42	0,58	0,60	0,63	138,09
	II.Neporezni prihodi	16,44	50,18	15,97	17,07	17,76	18,51	106,89
721	Prih.od poduz.imovine	2,56	7,81	2,53	2,65	2,76	2,87	104,74
722	Takse,naknade i prist.	8,64	26,37	9,06	8,97	9,32	9,72	99
723	Novčane kazne	0,04	0,12	0,003	0,004	0,004	0,048	150
730	Potpore-tekuće	4,52	13,80	3,23	4,70	4,89	5,09	133,33
733	Donacije	0,07	0,21	0,012	0,007	0,078	0,081	58,33
740	Kapitalne potpore	0,68	2,07	1,13	0,70	0,73	0,76	61,95
770	Ostalo	0	0	0,002	0	0	0	0
	III.Financiranje	0,53	1,62	1,34	0,55	0,57	0,60	41,04
811-813	Primici od fin.imovine	0,53	1,62	1,34	0,55	0,57	0,60	41,04
814-815	Primici od kredita	0	0	0	0	0	0	0

U ovoj tablici prihodi općina dani su u formi i strukturi prihoda i rashoda koja je jednaka načinu prikazivanja tih stavki kada je u pitanju Hercegbosanska županija, koje je dano u poglavlju 3. (tablica 3.1.).

Cilj ovakvog iskaza je svođenje ukupnih podataka za županiju, općine i zavode pri izradi konsolidirane tablice prihoda i rashoda označene kao – Okvirna fiskalna tablica za Hercegbosansku županiju, koja je sastavni dio Dokumenta okvirnog proračuna, koju ćemo obraditi u narednom poglavlju Dokumenta okvirnog proračuna.

Rashodi općina HBŽ-e za razdoblje od 2018.-2022.g. u mil. KM
Tablica 6.5.

KONTO	VRSTA RASHODA	OSTVARENO		PLAN 2019.	PROJEKCIJA			INDEKS 2020/2 019
		2018.	UDIO 2018.		2020.	2021.	2022.	
	UKUPNI RASHODI	30,14	100,00	32,67	31,23	32,49	33,86	95,60
	I.TEKUĆA PRIČUVA	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	II.TEK.IZDATCI	25,28	83,87	23,63	26,22	27,26	28,42	110,96
611100	Bruto plaće	7,73	25,65	7,21	8,02	8,34	8,70	111,24
611200	Naknade	1,19	3,95	1,37	1,24	1,28	1,34	90,51
612000	Dopr.poslodavca	0,81	3,20	0,78	0,84	0,87	0,91	107,70
613000	Mat.troškovi	5,79	19,21	5,13	6,00	6,25	6,51	137,95
614000	Tekuće potpore	8,64	28,67	8,92	8,96	9,32	9,70	100,45
615000	Kapitalne potpore	1,02	3,38	0	1,06	1,10	1,15	0
616000	Izdatci za kamate	0,10	0,33	0,22	0,10	0,10	0,11	45,45
680000	Rash.iz int.odnosa	0	0	1,31	0	0	0	0
821000	III.KAPIT.IZDATCI	4,76	15,79	7,63	4,94	5,14	5,36	64,75
823000	IV.OTPL.POZAJMLJ.	0,09	0,30	0,08	0,09	0,10	0,10	112,50
591000	V.FINAN. DEFICITA	0	0	0	0	0	0	0

Izdatci za plaće i naknade uposlenih djelatnika u općinama iznose 7,73 mil. KM ili 25,65% u odnosu na ukupne rashode i izdatke u izvršenju proračuna općina u 2018. godini. Dakle, struktura izdataka za plaće i naknade kod općina daleko je povoljnija nego struktura istih kod Hercegbosanske županije.

Privitak: Okvirna fiskalna tablica Hercegbosanske županije za period 2018.-2022.g. (u mil. KM)

	Izvršenje	Plan	Projekcije		
	2018.	2019.	2020.	2021.	2022.
UKUPNI PRIHODI (A+B+C)	132,29	143,22	145,09	150,68	156,26
A. UKUPNI PRIHODI ŽUPANIJE	68,62	77,34	79,62	81,89	84,57
Porezni prihodi županije	63,68	67,59	71,02	73,54	77,47
Porez na promet i prihodi sa računa UIO – neto	54,94	55,33	58,31	60,35	63,70
Neizravni porezi-Uprava za ceste	0,16	2,87	3,04	3,13	3,28
Porez na poslovnu dobit	3,24	3,53	3,60	3,74	3,89
Porez građana	0,46	0,70	0,70	0,72	0,73
Porez na plaću/dohodak	4,79	4,87	5,17	5,40	5,67
Ostali porezni prihodi	0,09	0,30	0,20	0,20	0,20
Neporezni prihodi županije	4,94	9,75	8,60	8,35	7,10
Prihod od poduzetničke imovine	0,17	1,45	1,40	1,35	1,00
Takse, naknade i kazne	3,08	4,93	4,30	4,00	3,40
Novčane kazne	0,46	0,60	0,60	0,60	0,60
Potpore-tekuće	1,21	2,27	1,80	2,00	0,20
Donacije	-	0,10	0,20	0,20	0,20
Kapitalne potpore	-	-	-	-	-
Ostali neporezni prihodi	0,02	0,40	0,30	0,20	0,10
B. IZVANPRORAČUNSKI FONDOVI	31,44	34,53	32,62	33,93	35,36
Zavod zdravstvenog osiguranja	28,98	30,74	30,07	31,28	32,59
Zavod za zapošljavanje	2,46	3,79	2,55	2,65	2,77
C. UKUPNI PRIHODI OPĆINA	32,23	31,35	32,85	34,86	36,33
Porezni prihodi općina	15,79	15,37	15,72	17,04	17,76
Porez na promet i prihodi sa računa UIO – neto	12,06	11,74	12,52	13,02	13,57
Porez na poslovnu dobit	0,002	0,004	0,002	0,002	0,002
Porez građana	0,64	0,98	0,66	0,69	0,72
Porez na plaću/dohodak	2,53	2,23	2,62	2,73	2,84
Ostali porezni prihodi	0,56	0,42	0,58	0,60	0,63
Neporezni prihodi općina	16,44	15,98	17,13	17,82	18,57
Prihod od poduzetničke imovine	2,56	2,53	2,65	2,76	2,87
Takse, naknade i kazne	8,64	9,06	8,97	9,32	9,72
Potpore-tekuće	4,52	3,23	4,70	4,89	5,09
Donacije	0,04	0,03	0,045	0,046	0,048
Kapitalne potpore	0,68	1,13	0,70	0,07	0,08
Ostali neporezni prihodi	0	0,002	0,07	0,73	0,76
UKUPNI RASHODI I IZDATCI	124,98	137,64	137,33	141,16	145,25
Rashodi županije	68,28	78,17	78,50	80,05	81,57
Troškovi plaća (plaće, naknade, doprinosi)	46,00	49,05	49,50	50,70	51,67
Troškovi materijala i usluga	5,67	7,34	7,35	7,40	7,70
Tekući transferi/potpore	10,45	14,40	14,00	14,25	14,40
Kapitalne potpore	0,52	0,56	0,80	0,80	0,90
Kamate	0,18	0,20	0,25	0,30	0,25

Kapitalni izdatci	5,05	6,12	6,00	6,00	6,05
TEKUĆA PRIČUVA/REZERVA	0,41	0,50	0,60	0,60	0,60
Rashodi općina	25,28	24,94	26,22	27,27	28,43
Troškovi plaća (plaće, naknade, doprinosi)	9,73	9,36	10,10	10,50	10,95
Troškovi materijala i usluga	5,79	5,13	6,00	6,25	6,51
Tekući transferi/potpore	8,64	8,92	8,96	9,32	9,71
Kapitalne potpore	1,02	0,00	1,06	1,10	1,15
Kamate	0,10	0,22	0,10	0,10	0,11
Kapitalni rashodi	0,00	1,31	0,00	0,00	0,00
Rashodi izvanproračunskih fondova	31,42	34,53	32,61	33,84	35,25
Zavod zdravstvenog osiguranja	28,84	30,74	29,93	31,13	32,43
Zavod za zapošljavanje	2,58	3,79	2,68	2,71	2,82
= PRIMARNA FISKALNA BILANCA	7,31	5,58	7,76	9,52	11,01
UKUPNO FINANCIRANJE	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Primarna fiskalna bilanca za Hercegbosansku županiju, općine i županijske zavode uravnotežuje se računom financiranja, kako je to za Hercegbosansku županiju prikazano u tablicama 3.3. i 3.4.

Ukupni primarni prihodi na razini Županije prema planu prihoda za 2019.godinu iznose 143,22mil. KM, a projekcija za 2020.godinu je 145,09 mil.KM; za 2021.godinu 150,68 mil. KM i za 2022.godinu 156,26 mil. KM.

Ukupno ostvareni primarni prihodi za Županiju, općine i zavode u 2018. godini iznosi 132,29 mil. KM, što je značajan potencijal za ovu Županiju.

Projekcija financiranja za razdoblje 2020.-2022. godina u ovoj okvirnoj fiskalnoj tablici uglavnom se odnosi na Hercegbosansku županiju, kod koje su nam bili dostupni projekti budućeg financiranja. Međutim, nismo imali kvalitetnu informaciju o budućim investicijskim ulaganjima kod općina pa nisu ni kalkulirani u ovoj bilanci. Očekivati je da se u trogodišnjem razdoblju može znatno promijeniti ova stavka. Rizik po projekciju ovih prihoda i financiranja je svakako gospodarski rast u Bosni i Hercegovini, Federaciji BiH i Županiji u trogodišnjem razdoblju. Značajan rizik postoji u eventualnoj izmjeni postojeće legislative, provođenju Stand-by aranžmana sa MMF-om i slično.

Okvirni prijedlog razine (plafoni) financijskih planova proračunskih korisnika Hercegbosanske županije za razdoblje 2020.- 2022. godine

- KM

ORGANIZACIJSKA KLASIFIKACIJA	KORISNIK	OKVIRNI PRIJEDLOG RAZINE 2020.g.	2020.g.(vl.i namj.prihodi, donacije)	OKVIRNI PRIJEDLOG RAZINE 2021.g.	2021.g.(vl.i namj.prihodi, donacije)	OKVIRNI PRIJEDLOG RAZINE 2022.g.	2022.g.(vl.i namj.prihodi, donacije)
10010001	SKUPŠTINA	2.020.370		2.022.176		2.104.358	
11010001	STRUČNE SL. VLADE	2.184.594	0	2.186.995	0	2.417.928	0
11020001	URED PREDSJEDNIKA VLADE	433.000		439.000		470.000	
11030001	SLUŽBA ZA ODNOS S JAVNOŠĆU	160.536		162.639		173.221	
12010001	MUP	16.634.255		16.640.221		16.881.224	
13010001	MINISTARSTVO FINANCIJA	4.631.970	7.700	4.634.200	7.700	4.690.402	7.700
14010001	MINISTARSTVO PRAVOSUĐA I UPR.	462.350		463.547		473.221	
	NIŽE POTR. JEDINICE - SUDOVI	5.031.929	0	5.039.410	0	5.092.615	0
14020001	OPĆINSKI SUD LIVNO	3.082.548	0	3.085.141	0	3.095.841	0
14030001	ŽUPANIJSKI SUD LIVNO	887.807		889.328		898.443	
14030002	ŽUPAN.JAVNO TUŽITELJSTVO	936.154		938.554		955.886	
14030003	ŽUP.JAVNO PRAVOBRANITELJSTVO	125.420		126.387		142.445	
15010001	MINISTARSTVO GOSPODARSTVA	1.689.842	270.000	1.680.112	280.000	1.715.389	10.000
	NIŽE POTR. JEDINICE - PROJEKTI						
16010001	MIN.ZNANOSTI,PROS. KUL. I ŠPORTA	2.513.637		2.514.622		2.783.216	
1602; 1603	NIŽE POTR. JEDINICE - ŠKOLE	26.064.667	1.425.032	26.075.079	1.405.600	26.789.565	1.436.698
16020001	OŠ IVAN GORAN KOVAČIĆ	2.849.125		2.849.144		2.875.117	
16020002	OŠ LOVRO KARAUŁA	3.691.551		3.691.573		3.718.254	
16020003	OŠ GLAZBENA FRANJO VILHAR	268.336		269.332		276.791	
16020004	OŠ IVANA MAŽURANIĆA	3.349.511		3.349.788		3.371.232	
16020005	OŠ STJEPAN RADIĆ PRISOJE	1.261.587		1.261.695		1.293.147	
16020006	OŠ FRA MIJO ČUIĆ BUKOVICA	1.496.887		1.497.228		1.514.368	
16020007	GLAZBENA ŠKOLA TG	222.843		222.853		233.363	
16020008	OŠ FRA MIJO GLAVINIĆ GLAMOČ	841.235		841.828		859.696	
16020009	OŠ MIROSLAVA DŽAJE KUPRES	860.236		861.110		875.114	
16020010	OŠ DRVAR	1.109.652		1.110.365		1.124.385	
16020011	OŠ BOSANSKO GRAHOVO	439.236		439.300		453.688	
16020012	CENTAR NOVA NADA	401.984		402.181		412.588	
16030001	GIMNAZIJA LIVNO	1.023.551	86.880	1.024.558	111.880	1.062.522	117.080
16030002	EKONOMSKA ŠKOLA LIVNO	779.884	68.027	780.336	28.027	797.852	38.027

16030003	S.S.Š SILVIJE STRAHIMIR KRANJČEVIĆ	2.558.249	1.071.712	2.559.363	1.074.841	2.592.744	1.075.791
16030004	GIMNAZIJA MARKA MARULIĆA TG	1.212.444	15.000	1.213.228	10.000	1.559.955	10.000
16030005	SREDNJA STRUKOVNA TG	1.549.447	124.437	1.550.963	119.882	1.568.442	130.000
16030006	SREDNJA ŠKOLA KUPRES	694.422	22.500	695.121	22.800	709.412	22.500
16030007	SREDNJA ŠKOLA TIN UJEVIĆ GLAMOČ	498.775	0	499.311	0	516.447	0
16030008	SREDNJA ŠKOLA DRVAR	955.712	36.476	955.802	38.170	974.448	43.300
17010001	MINISTARSTVO GRADITELJSTVA	658.585	250.000	659.108	250.000	741.603	250.000
18010001	MINISTARSTVO PVŠ	1.803.589		1.804.338		1.899.111	
18010002	UPRAVA ZA ŠUMARSTVO	1.025.545		1.026.993		1.197.254	
18010003	ZAVOD ZA HRANU I VETERINARSTVO	494.780	0	495.311		529.587	
19010001	MIN. RADA, ZDRAVSTVA, SKRBI I PR.	7.428.330		7.430.963		7.948.961	
20010001	UPRAVA ZA PITANJE BRANITELJA	1.247.828	52.000	1.248.622	48.000	1.492.555	29.000
21010001	UPRAVA ZA GEODETSKE POSL.	118.357		119.968		129.639	
22010001	DIREKCIJA ROBNIH REZERVI	82.250		84.120		85.365	
23010001	URED ZA ZAKONODAVSTVO	120.200		121.350		125.210	
24010001	UPRAVA ZA CIVILNU ZAŠTITU	426.209	180.000	428.541	145.000	475.210	175.000
25010001	UPRAVA ZA INSPEKCIJSKE POSLOVE	1.163.207		1.165.284		1.241.554	
26010001	UPRAVA ZA CESTE	507.000	2.040.000	510.000	3.810.000	540.000	2.670.000
	PLANIRANO POKRIĆE DEFICITA	1.000.000		500.000		500.000	
		77.903.030	4.224.732	77.452.599	5.946.300	80.497.188	4.578.398
	UKUPNO	82.127.762		83.398.899		85.075.586	
